

## Biblická hodina (BH) pre dospelých,

Bratislava, Legionárska 6,

štvrtok: 20. 2. 2025, 18.00, téma: **1. Petra 1, 13 - 25: Budte svätí a láskaví**

„<sup>13</sup> Preto opášte si bedrá svojej mysle, budte dokonale triezvi, dúfajte v milosť, ktorá vám bude daná pri zjavení Ježiša Krista. <sup>14</sup> A ako poslušné deti nepripodobňujte sa predošlým žiadostiam z čias nevedomosti, <sup>15</sup> ale ako svätý je Ten, ktorý vás povolal, aj vy budte svätí v celom svojom počínaní. <sup>16</sup> Ved' je napísané: Budte svätí, lebo aj ja som svätý! <sup>17</sup> A ak vzývate Otca, ktorý bez uprednostňovania súdi každého podľa jeho diela, konajte v bázni, kým ste tu na zemi. <sup>18</sup> Ved' viete, že zo svojho márneho počínania, zdedeného po otcoch, boli ste vykúpení nie porušiteľnými vecami, striebrom alebo zlatom, <sup>19</sup> ale drahou krvou nevinného a nepoškvrneného Baránka, Krista, <sup>20</sup> ktorý bol síce vopred poznaný už pred stvorením sveta, ale v posledných časoch zjavený vám, <sup>21</sup> veriacim skrze Neho v Boha, ktorý Ho vzkriesil z mŕtvych a dal Mu slávu, aby vaša viera bola aj nádejou v Bohu. <sup>22</sup> Kedže ste si očistili duše poslušnosťou pravde, aby ste mali bratskú lásku bez pokrytectva, z tej duše sa vždy navzájom milujte, <sup>23</sup> ved' ste živým a večným slovom Božím znovuzrodení nie z porušiteľného, ale z neporušiteľného semena. <sup>24</sup> Lebo všetko telo je ako tráva, všetka jeho sláva ako kvet trávy: uschla tráva, opršal kvet, <sup>25</sup> ale slovo Pánovo zostáva naveky. A toto je to slovo, ktoré sa vám zvestovalo ako evanjelium.“

### **1. Prečo? Alebo kontext**

V r. 2024 boli najviac sledovaným TV programom na Slovensku majstrovstvá sveta v hokeji. Viaceré zápasy pritiahli k obrazovkám viac ako milióndvestotisíc divákov. Spomínam to, lebo text z 1Pt, ktorý je našou dnešnou témou, nadväzuje na

verše 10 - 12 z 1. kap. 1Pt, v ktorých autor listu **dodáva sebavedomie** jeho čitateľom. Ich situácia nebola práve ružová. Nachádzali sa v skúškach. Pripomína im, že **čo proroci predpovedali, po čom pátrali - totiž po Božej milosti a spasení - to oni majú, to my máme.** A že na to, čo nám dnes oznamujú zvestovatelia evanjelia, túžia hľadiť anjeli. **Evanjelium o spáse v Kristovi**, ktoré smieme vierou prijímať, je viac ako divácky najpútavejší hokejový zápas. **To, že máme na ňom účasť, nám závidia aj anjeli.** Zmienkou o anjeloch Peter podčiarkuje hrdosť na to, čo smieme zažívať. Doba, ktorú žijeme, je výnimočná a **schyluje sa k dôležitejšiemu zápasu, než aké sa hrajú na MS v hokeji.** Kvôli tejto príprave na onen ešte dôležitejší zápas začína „náš“ text: „**Preto**“.

### **2. Výzva k akcii**

Ňou je **opásať si bedrá mysle.** Dlhé rúcha, ktoré v biblickej dobe nosili aj muži, boli síce elegantné, ale bežať či bojovať, sa v nich bez podkasania nedalo. Človek by sa v dlhom odeve plantal. Pred cestou či prácou bolo nutné dlhé rúcho podkasať opaskom. Tento obraz Peter používa, keď píše o opásaní mysle. Povedané po našom: **„Vyhrňte si rukávy svojho mozgu“, zapnite mozgové závitky - pustite sa do svojej úlohy.** Ňou nebude predovšetkým fyzická námaha. **Budeme potrebovať opásanú myseľ a rozvahu.**

### **3. Paradoxné spojenie**

Evanjelium - dobrá správa o spáse v Kristovi, prichádza ako šanca (aj pre nás) zmeniť od základu svoj život. Ako šanca dívať sa, navzdory všetkým

ubíjajúcim skutočnosťami, do budúcnosti s nádejou. Slová: „<sup>13</sup> Preto opášte si bedrá svojej mysle, buďte dokonale triezvi“, nie sú apelom proti zhubnému vplyvu alkoholu, ale výzvou **uvažovať: vecne, triezvo - bez prehnaných emócií.** Túto **triezvosť spája 1Pt s dúfaním s nádejou,** so spoľahnutím sa na milosť. Teda **s tým, čo paradoxne chápeme skôr ako čosi iracionálne, emocionálne.** No Peter to spája s rozumnou triezvosťou. „Dúfajte v milosť, ktorá vám bude daná pri zjavení Ježiša Krista.“

#### 4. Nie lacná nálada, ale spôsob života

Odpoveď na evanjelium - na neslýchaný dar milosti, sa nevyčerpáva iba nejakou lacnou, povznesenou náladou. **Keď nám viera dáva chuť žiť, prejaví sa to na celom spôsobe života.** „<sup>14</sup> A ako poslušné deti nepripodobňujte sa predošlým žiadostiam z čias nevedomosti.“ **Nepokračujte - nežite v schémach toho, čo ste chceli pred tým, keď ste ešte nevedeli uvažovať tak, ako keď máte opásané bedrá mysle.** Veď **poznáte rozdiel medzi beznádejou - pocitom životnej márnosti a bezúčelnosti - a nádejou,** ktorej zdrojom je evanjelium - zvesť o životodarnom diele Ježiša Krista.

#### 5. Svätosť - veľká téma

„<sup>15</sup> Ale ako svätý je Ten, ktorý vás povolal, aj vy buďte svätí v celom svojom počínaní.“ Adresátov 1Pt i nás apoštol nabáda, aby sme tento prelom Božej milosti do nášho života dôsledne uplatňovali vo všetkých oblastiach žitia. Ako deti niekoho počúvajú, aj my počúvame Ježiša - Toho, kto nás vyvádza zo

zabehaných schém zmýšľania a vychodených koľají počínania, v ktorých hrozí, že v nich uviazneme. **Svoj život nemusíme štiepiť na jednotlivé sféry vplyvov. Celý život - so všetkým, čo konáme a kde sa ocitneme - žijeme pre tvárou svojho Pána.** Svätý v zmysle bezhriešnosti, mravnej dokonalosti, je podľa Biblie iba Boh. Výzva k svätosti nás nechce pohnúť ku krčovitému úsiliu o vlastnú bezúhonnosť, dokonalú zbožnosť. **Svätý je opakom svetského, profánneho.** Slová: *Ako je svätý Boh, ktorý vás povolal, aj vy buďte svätí,* nie sú výzvou k perfekcionizmu, ale pripomenutím, **v čom - Kom je zdroj kresťanskej odlišnosti.** Nie v pokryteckom vyvyšovaní sa nad druhých, ale vo vedomí, že sme vyslobodení z moci všetkého, čo zotročuje životy našich blížnych, ktorí v Krista neveria. **Buďte svätí, ako je svätý Pán, znamená byť viac kompatibilný s Bohom ako so svetom, v ktorom žijeme.** Buďte svätí je výzva **nebáť sa byť nekonformní,** žiť vo vedomí, že sme zasvätení Bohu vo svete, ktorý do Božích vecí zasvätený nie je. Neutekáme zo sveta, veď sme povolani zvestovať mu evanjelium - po čom túžia anjeli.

#### 6. Orientovať sa podľa Boha

„<sup>17</sup> A ak vzývate Otca, ktorý bez uprednostňovania súdi každého podľa jeho diela, konajte v bázni, kým ste tu na zemi.“

To, čo Peter napísal už skôr, opakuje inými slovami. Keď je pre vás Boh Otcom, orientujte sa podľa Neho. **Nazývať Boha Otcom nebola samozrejmosť.** Skôr bol vnímaný ako nekompromisný Sudca, ktorý súdi podľa skutočnosti,

nie podľa toho, aké má kto postavenie či ako sa tvári. Tohto Boha – Sudcu oslovovať Otcom, to pred Ježišom nikomu nenapadlo. **Boha sme si nemali nazývať Otcom, no nezabúdajme, že v žití sa máme s úctivou bážňou orientovať podľa Jeho pohľadu na veci, podľa toho, ako ich vidí a posudzuje náš nebeský Otec.**

### 7. Na obsahu záležití

Podľa viacerých biblistov je 1Pt, či jeho veľká časť, kázňou – kresťanským napomenutím určeným širšiemu okruhu ranokresťanských zborov. Peter už skôr (1, 3 – 4) spomenul, že Kristom sme boli zrodení k novému životu a získali sme **istinu – dedičstvo v nebesiach**.

Pripomína, že **žijeme v čase výnimočnejšom, než ten, o ktorom píše SZ**. V čase, ktorý by nám mohli závidieť aj proroci a anjeli a **máme v ňom významnú úlohu**. Zdôrazňuje tiež, že sme získali aj zmysel života. „<sup>18</sup> Ved' viete, že zo svojho márneho počínania, zdedeného po otcoch, boli ste vykúpení nie porušiteľnými vecami, striebrom alebo zlatom.“ Sú dobré tradície, ale aj také, ktoré nastupujúcu generáciu nenesú, ale ubíjajú: tradície egoizmu, povrchného spôsobu života, ľahostajnosti, únavy či strachu. Aj takéto bremeno možno zdediť po predkoch. **Do času ľudského života, nemajúceho zmysel a dobrý obsah, sa vlamuje Boží čas, čas záchrany. Kristovo dielo vykúpenia platí aj tvárou v tvár vinám nakopeným predchádzajúcimi generáciami**. Kristovo svetlo zažiarilo a život dostal nový obsah, nové smerovanie a cieľ. Otvára sa pred nami ako uskutočňovanie Božieho zámeru, s ktorým sa

môžeme stotožniť. **Je darom a výsadou, že pre Ježiša Krista sa sme obracajú k Bohu ako k Otcovi, spoliehať sa na Neho a očakávať od Neho nové veci**. Kto to vie, žije v bážni pred Bohom a dbá, aby sa nespreneveril nezaslúženej Božej milosti a nepremárnil to, čo mu bolo Bohom darované. Bohu podriaďuje svoj životný štýl. Ved' **nejde len o to, že žijeme, ale aký obsah dávame životu**. Jestvuje aj márne počínanie. Kniha Kazateľ (1, 2) „márnosť“ opakovane spomína. Z tejto depresie márnosti sme Kristom vykúpení. Peter podčiarkuje **protiklad medzi pozemskými otcami**, po ktorých dedíme *márne počínanie* a medzi **nebeským Otcom**, u ktorého nás čaká „*neporušiteľné, nepoškvrnené a nevädnuce dedičstvo odložené nám v nebesiach*“ (1Pt 1, 4).

### 8. Naša viera počíta s Ježišom

V kontraste medzi tým, čo je / nie jej neporušiteľné Peter pokračuje, keď píše, že **zmysel života sme nezískali nekvalitným striebrom a zlatom (môžu sa pokaziť), ale čímisi takým kvalitným ako „drahou krvou nevinného a nepoškvrneného Baránka, Krista**.“ Je to narážka na vyslobodenie Božieho ľudu z Egypta, keď anjel smrti prechádzajúci ulicami neuškodil obyvateľom v príbytkoch, dvere ktorých boli pomazané krvou baránka. Videl: tu krv už tiekla a šiel ďalej. Krv baránka daruje život. A Baránok Boží Ježiš nám daruje aj zmysel života. **Kristova obeť nebola Božia improvizácia, ale Boží plán, skvelá, neomylná Božia prognóza**. To, čo Pán Boh od počiatku sveta jasne videl, čo prebleskuje v zvesti starozmluvných

prorokov, sa nás už týka a je to naplno zjavné. Niekedy **sa špekuluje, že Boh SZ je iný ako Boh NZ. Nie je. Je ten istý, milostivý a predvídavý vo svojom milosrdenstve.** V Ježišovi sa to stalo zjavným (por. J 1, 18). Preto naša viera v Boha zahŕňa Pána Ježiša. Na Jeho obeti a vzkriesení stojí náš život.

### **9. Láska nie je luxusný doplnok**

**V. 22 - 25:** Kristovo vykupiteľské dielo je základom našej nádeje. 1Pt hlboko prepája tému znovuzrodenia a spoločenstva. **Nový život v Kristovi, zmysel života sme nezískali sami od seba (vlastným úsilím), no ani sami pre seba - ale pre druhých.** Nový život v Kristovi otvára aj nový vzťah k ľuďom - bratskú lásku bez pretvácky. Nemusíme si nasadzovať masku, krčovito sa nútiť k úsmevu. Sme sa prijímať takí, akí sme. Nepopierame, že v medziludských vzťahoch (aj medzi kresťanmi) sa vyskytujú aj problémy. **Láska k blížnym však pre kresťana nie je luxusný doplnok. Je tým základným, čo máme mať na mysli:** „Všetko nech sa medzi vami deje v láske!“ (1K 16, 14) Nejde pritom iba o zdvorilosť, ale o vedomie, že život blížneho - s tým čo ho teší i trápi - má rovnakú hodnotu ako môj život. Prejavuje sa to zodpovednosťou za blížneho, ochotou pomáhať a slúžiť druhým. **Veríme v Krista, ktorý svojím životom preťal korene sebeckva, ktorého život bol službou ľuďom.** Jeho nasledujeme. Môže sa to javiť idylicky, ako nereálny idealizmus.

### **10. Základ, ktorý pretrvá**

Apoštol upozorňuje, že neprijal ľudské názory a zvyklosti, ktoré sa menia a zanikajú, ale „Slovo Pánovo“, ktoré „zostáva naveky.“ Nie je zlé kvitnúť naplno, kým to ide. Dlho to však nevydrží. „Lebo všetko telo je ako tráva, všetka jeho sláva ako kvet trávy: uschla tráva, opršal kvet.“ Božie slovo pretrvá. Božie slovo - to Božie prihovorenie sa nám - je to, čo sa nám zvestuje v evanjeliu. Má moc premeniť náš život. **Božie slovo je základom, ktorý niesol mnohých pred nami, má moc niest nás a ešte mnohých poniesie. Vracajme sa k tomuto základu, k oslobodzujúcej zvesti evanjelia.** Amen.

S použitím: Jiří Mrázek: *Když obchází lev řvoucí* (vyd. Mlýn, Jihlava 2022); Tomáš Trusina: *Výklady 5. - 7. 3. in: Na každý den 1992* (vyd. Kalich, Praha 1991):

**Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár**